

Kazachstan – monitor ekonomického vývoja Apríl – máj 2019

1. Aktuálny makroekonomický vývoj / očakávané trendy

Dolná komora parlamentu, Mažilis, schválila 10.4. Senátom navrhnuté **dodatky republikového rozpočtu na roky 2019-2021**. Dodatky upravujú financovanie rozpočtu v súlade s najnovšími iniciatívami: premenovanie hlavného mesta, vytvorenie úradu prvého prezidenta Kazachstanu, presun termínu na zvýšenie miezd nízkopríjmových štátnych zamestnancov z 1.7. na 1.6.2019. Výdavková časť rozpočtu na r. 2019 bola zvýšená o 37 mld. KZT (86 mil. EUR) a teraz predstavuje 11,89 bil. KZT (27 mld. EUR). **Na financovanie nových sociálnych iniciatív bude garantovaný transfer z Národného fondu zvýšený o 250 mld. KZT na 2,7 bil. KZT**. Makroekonomický výhľad na r. 2019 ostáva nezmenený: rast HDP 3,8 %, výmenný kurz 370 KZT/1 USD, inflácia na úrovni 4-6 %, cena ropy 55 USD za barel. Medzinárodný menový fond vo svojom aprílovom výhľade mierne **zvýšil odhad rastu HDP Kazachstanu v r. 2019 z 3,1 % na 3,2 %**. Miera inflácie by v tomto roku mala dosiahnuť 5,5 % a poklesnúť na 5,0 % v r. 2020.

Centrálna banka Kazachstanu na svojom zasadnutí 3.6. rozhodla ponechať **základnú úrokovú sadzbu** na nezmenenej úrovni **9,00 % p.a.** s možným rozmedzím +/- 1,00 %. Dôvodom je stabilný makroekonomický vývoj s očakávanou infláciou koncom r. 2019 v stanovenom rozmedzí 4-6 %. Hlavným vonkajším rizikom pre Kazachstan ostáva napätie v obchodných vzťahoch medzi USA a Čínou.

Rast HDP na január-apríl 2019 predstavoval 4,0 %, priaznivé trendy zaznamenalo stavebníctvo (+8,4 %), obchod (+7,3 %), doprava (4,8 %), strojársky priemysel (+19,8 %), ťažba nerastných surovín (+14 %). Objem **investícií do základného kapitálu** v uvedenom období predstavoval 2 914,4 mld. KZT a medziročne sa zvýšil o 6,7 %. Priemyselná produkcia dosiahla 9 294,4 mld. KZT (nárast o 2,9 %), poľnohospodárstvo, lesné a rybné hospodárstvo 615,8 mld. KZT (+3,6 %). Celkový **obrat zahraničného obchodu** za január-marec 2019 bol 20,36 mld. USD (pokles o 3,7 %), vývoz 13,313 mld. USD (-4,3 %) a dovoz 7,047 mld. USD (-2,7 %).

2. Podnikateľské prostredie / podpora podnikania/ aktivity firiem/ bankový sektor

Kazachstan sa v najnovšom **ratingu konkurencieschopnosti švajčiarskeho inštitútu IMD** (The World Competitiveness Center of the International Institute for Management Development, Lausanne) na rok 2019 (zverejnený 29.05.2019) umiestnil na **34. mieste** spomedzi 63 hodnotených krajín (1. miesto pripadlo Singapuru). V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa zlepšil o 4 priečky a naďalej ostáva **najúspešnejším v rámci zoskupenia SNŠ**, kde Ruská federácia obsadila 45. miesto a Ukrajina bola 54. Zlepšenie bolo zaznamenané v kategórii „**Ekonomický vývoj**“ (**45. miesto, zlepšenie o 4 body**), hlavne vďaka lepším výsledkom nasledujúcich 2 faktorov: zamestnanosť (23. miesto, postup o 3 body) a ceny (35/+13). Zhoršenie zaznamenali podskupiny: domáca ekonomika (48/-2), medzinárodné investície (39/-11). Dobrú pozíciu si udržala kategória „**Efektívnosť vlády**“ (**21. miesto**) so zlepšením o 4 priečky. K zlepšeniu došlo v prípade 2 faktorov: Inštitucionálne prostredie (42./+8), podnikateľské zákonodarstvo (25./+3). V kategórii „**Efektívnosť**

podnikania“ obsadil Kazachstan 29. pozíciu a oproti predchádzajúcemu roku sa zlepšil o 5 miest, pričom zlepšenie zaznamenali všetky podskupiny tejto kategórie. Vo štvrtej hodnotenej kategórii „**Infraštruktúra**“ sa **Kazachstan presunul o 1 bod – zo 42. na 43. miesto.** Zhoršenie pozície zaznamenali podskupiny ako vedecká infraštruktúra (53. miesto, pokles o 6 bodov), základná infraštruktúra (25./-1), technologická infraštruktúra (51./-2), zdravotníctvo a životné prostredie (57. miesto, pokles o 1 bod).

Medzi päť **najatraktívnejších faktorov kazašskej ekonomiky** v rámci prieskumu boli zaradené: prostredie priaznivé pre podnikanie (61,4 % respondentov), stabilita a predvídateľnosť politiky (54,3 %), prístup k finančným zdrojom (45,7 %), dynamika ekonomiky (42,9 %) a výhodný daňový systém (38,6 %).

Pozn.: Slovenská republika sa v hodnotení IMD na rok 2019 umiestnila na 53. mieste oproti 55. priečke pred rokom (<http://www.imd.org/wcc/>).

Jednotný portál pre dovozno-vývozné operácie

Výbor pre štátne príjmy Ministerstva financií KZ v spolupráci s UNCTAD spustili projekt jednotného informačného portálu pre dovozno-vývozné operácie (www.eokno.gov.kz, www.sw.gov.kz), ktorý umožní získať na jednom mieste všetky informácie a dokumenty potrebné pre zahranično-obchodnú činnosť. Vylúčenie ľudského faktora by malo minimalizovať riziko korupčného správania, zvýšiť priehľadnosť činnosti colných a ďalších orgánov verejnej správy. Projekt je zatiaľ v skúšobnej prevádzke, plné nasadenie sa očakáva koncom r. 2019.

Nová rada na podporu investícií a ochranu práv investorov

Kazašská vláda na svojom zasadnutí 22.4. rozhodla o vytvorení novej koordinačnej rady na podporu prílevu PZI pod vedením premiéra A. Mamina, ktoré bol zároveň vymenovaný za investičného ombudsmana s kompetenciou riešiť otázky týkajúce sa implementácie investičných projektov a ochrany práv investorov. **Medzinárodné finančné centrum Astana (AIFC) sa stane regionálnym centrom podpory investícií a bude fungovať na princípe jedného okna pre investorov.** Pod jeho správu prejde aj investičná agentúra Kazakh Invest, ktorá od decembra 2018 bola riadená Ministerstvom zahraničných vecí KZ. Prílev PZI do kazašskej ekonomiky v r. 2018 dosiahol 22,4 mld. USD pri medziročnom náraste o 15,8 %, pričom veľkou ambíciou nových zmien je tieto čísla zvýšiť niekoľkonásobne.

Rozvoj zdravotnej infraštruktúry

Minister zdravotníctva E. Birtanov informoval 6.5. o hlavných plánoch rezortu zdravotníctva na nasledujúce 3 roky. Ako uviedol, **cieľom bude podstatne zvýšiť kvalitu vybavenia zdravotníckych zariadení na vidieku zodpovedajúcou technikou** (veľké možnosti pre slovenské firmy). V rámci schváleného plánu rozvoja zdravotníckej infraštruktúry **by malo byť v priebehu nasledujúcich 3 rokov vybudovaných alebo zrekonštruovaných viac ako 5,5 tisíc objektov zdravotnej starostlivosti**; v r. 2019 to bude 238 objektov. Úlohou je zabezpečiť 100 %-nú dostupnosť obyvateľov regiónov k lekárskej pomoci. Malé objekty na vidieku budú realizované z miestnych rozpočtov, na väčšie budú vydelené prostriedky z republikového rozpočtu. Výstavba zdravotníckych zariadení v mestách bude realizovaná tiež prostredníctvom projektov verejno-súkromného partnerstva. Odhaduje sa, že **do r. 2025 bude na PPP projekty nevyhnutné získať súkromné investície vo výške 1,3 bil. KZT.** V tejto sfére sú najaktívnejšie akimáty (samosprávy) miest Šymkent, Nur-Sultan/Astana, Akt'ubinskej a Pavlodarskej oblasti. Okrem nedostatku financií z rozpočtu problémom ostáva aj ľudský faktor: v jednotlivých regiónoch Kazachstanu v súčasnosti chýba približne 6,3 tisíc

zdravotníckych pracovníkov; tento problém čiastočne rieši povinná 3-ročná prax absolventov smerujúca hlavne na vidiek.

Investície do výstavby nových vzdelávacích zariadení

Podľa vyjadrenia ministerky vzdelávania a vedy K. Šamšidinovej zo 6.5. **hlavnými problémami a výzvami systému vzdelávania** v súčasnosti sú: nevyhnutnosť obnovy infraštruktúry, podpora vzdelávania sociálne slabších skupín, zavedenie trojjazyčného vzdelávania, prechod na nový programový obsah stredoškolského vzdelávania, rozvoj inkluzívneho, profesionálno-technického vzdelávania, zvyšovanie kvalifikácie pedagógov, rast ich príjmov. Ako uviedla, **v priebehu nasledujúcich 3 rokov sa plánuje výstavba 190 školských zariadení**, z čoho 89 škôl umožní riešiť problémy s trojzmennou prevádzkou, 72 škôl pomôže vyriešiť deficit školských miest, 13 nahradí zariadenia v havarijnom stave a v 16 školách bude vykonaná rekonštrukcia so zameraním na seizmickú ochranu. Aj v prípade výstavby a obnovy školských zariadení bude využitý mechanizmus verejno-súkromných partnerstiev, rozvíja sa aj súkromné stredné školstvo. Od r. 1991 bolo v Kazachstane vybudovaných 1 672 nových školských zariadení.

Aktuálna situácia v realizácii PPP projektov

Minister národného hospodárstva R. Dalenov na zasadnutí vlády 6.5. informoval o aktuálnej situácii v oblasti verejno-súkromných partnerstiev. **Celkový počet PPP projektov, ktoré sú registrované k 1. máju 2019, predstavuje 1,285 tisíc v hodnote 2,9 bil. KZT.** Z toho bolo už uzatvorených 548 zmlúv za 1,5 bil. KZT a v štádiu prípravy sa nachádza 737 projektov za 1,4 bil. KZT. Najvyšší počet projektov pripadá na oblasť vzdelávania, zdravotnej starostlivosti, energetiky, bytového a komunálneho hospodárstva, kultúry a športu (aktivity slovenských firiem Colosseo a H+H Technika). Hlavná časť projektov je realizovaný na úrovni miestnych samospráv/akimátov, na republikovej úrovni je rozpracovaných 25 projektov, z toho 9 je už podpísaných, 2 sú v štádiu výberového konania a 14 vo fáze plánovania. Z regionálneho hľadiska sú najaktívnejšími Východokazašská a Pavlodarská oblasť, mesto Almaty.

Aktuálna databáza PPP projektov v Kazachstane: http://kzppp.kz/project_base

Nová obchodná komora turkických krajín

Členovia Turkickej rady (Kazachstan, Kirgizsko, Azerbajdžan, Turecko) podpísali v Nur-Sultane 17.5. dohodu o založení **Turkickej obchodnej a priemyselnej komory**, ktorá vznikla transformáciou Turkickej podnikateľskej rady. Cieľom je dať nový impulz rozvoju ekonomickej spolupráce turkických krajín a Kazachstan očakáva, že to podporí rast investícií do jeho ekonomiky.

Rozvoj špeciálnych ekonomických zón

Minister priemyslu a rozvoj infraštruktúry R. Skliar na zasadnutí vlády 21.5. informoval o aktuálnej situácii v oblasti rozvoja špeciálnych ekonomických zón (ŠEZ) a priemyselných parkov (PP). Ako uviedol, **v Kazachstane je v súčasnosti aktívnych 12 ŠEZ a 23 PP**, predložené boli návrhy na vytvorenie 4 nových ŠEZ v Petropavlovsku, Kostanaji, Aktobe a Bajkonure. Štát doposiaľ do ich výstavby investoval 314,3 mld. KZT, pričom objem získaných investičných prostriedkov dosiahol 910 mld. KZT. Od r. 2002 do súčasnosti bolo v ŠEZ rozpracovaných 183 projektov, z toho 46 so zahraničnou účasťou a vytvorených bolo 15,5 tis. nových pracovných miest. V PP bolo daných do prevádzky 168 výrobných projektov s objemom investícií 183 mld. KZT, vytvorených bolo 8,5 tis. pracovných miest. Plány do budúcnosti sú dosť ambiciózne: do r. 2023 by malo byť v ŠEZ zrealizovaných 147 projektov

v hodnote 2 bil. KZT, v r. 2019 to bude 36 projektov za 160 mld. KZT a 1,2 tis. pracovných miest. V PP sa očakáva do r. 2021 spustenie 173 projektov za 520 mld. KZT, v r. 2019 to bude 40 projektov za 163 mld. KZT.

Bankový dohľad čakajú veľké zmeny

Predseda Národnej banky Kazachstanu E. Dosajev v komentári k novému návrhu zákona o finančných trhoch (v súčasnosti je v schvaľovacom procese v dolnej komore parlamentu) oznámil 22.5., že začiatkom roku 2020 bude vytvorená nová **agentúra na reguláciu a rozvoj finančných trhov**, ktorá bude mať sídlo v Almaty a centrálna banka sa presunie do hlavného mesta Nur-Sultan/Astana. Agentúra vznikne rozdelením Národnej banky Kazachstanu, ktorej 500 zamestnancov ostane v Almaty a bude nezávislým orgánom podliehajúcim priamo prezidentovi krajiny.

Fúzia komerčných bánk

Akcionári **AsiaCredit Bank** a **Capital Bank Kazakhstan** na spoločnom valnom zhromaždení 31.5. prijali rozhodnutie o pripojení sa k **Tengri Bank**. Potvrdenie koeficientov výmeny akcií a podielu súčasných akcionárov 3 bánk v novej spoločnej banke je naplánované na začiatok júla 2019 na základe výsledkov ocenenia ich čistých aktív. V júli 2018 podobný proces absolvovala Kazkomercbank, ktorá prešla pod Národnú banku Kazachstanu.

Aktivity kazašských bánk v Uzbekistane

Centrálna banka Uzbekistanu udelila **licenciu Tenge Bank**, pobočke najväčšej kazašskej komerčnej banky Halyk Bank, na poskytovanie bankových služieb v Uzbekistane. Ide o prvú banku z Kazachstanu a celkovo šiestu so zahraničným kapitálom, ktorá získala takúto licenciu v Uzbekistane. Hlavným akcionárom Halyk Bank je Almex Group, ktorú kontroluje blízka rodina bývalého kazašského prezidenta Nazarbajeva – jeho dcéra Dinara a zať Timur Kulibajev.

Privatizačné plány národného fondu

Vedenie národného fondu Samruk-Kazyna (spravuje akcie všetkých veľkých štátnych firiem) oznámilo, že **Kazachstan je pripravený emitovať v júli 2019 ďalšiu sériu akcií spoločnosti Kazatomprom**, najväčšieho svetového producenta uránu, na svetových trhoch po tom, ako koncom minulého roka predal 15 % jej akcií v hodnote 431 mil. USD. Ďalšia veľká spoločnosť, telefónny operátor **Kazakhtelecom**, ponúkne v júli 2019 na predaj 10 % svojich akcií prostredníctvom burzy AIX, nedávno založenej v hlavnom meste. Prvú verejnú ponuku akcií leteckého prepravcu **Air Astana** do konca r. 2019 už pripravujú banky JP Morgan a UBS, začiatkom r. 2020 prebehne IPO 25 % akcií energetického gigantu **KazMunajGaz**.

Spoločnosť ALSTOM spustila výrobu lokomotív

Spoločnosť ALSTOM oznámila 30.5., že začala výrobu elektrických lokomotív Prima vo svojom montážnom závode Электровоз курастыры зауыты (ЭКЗ), ktorý sa nachádza v hlavnom meste Nur-Sultan/Astana. Tieto lokomotívy sa budú vyrábať v rámci zmluvy uzatvorenej s národnou železničnou spoločnosťou KTŽ na dodávku a servis 302 lokomotív Prima T8 KZ8A a 119 strojov Prima M4 KZ4AT do konca r. 2029. Prvé lokomotívy budú vyrobené koncom r. 2019. Kazašské železnice KTŽ v súčasnosti už používajú 20 lokomotív tohto typu, najjazdených majú viac ako 15 mil. km, čo dokumentuje ich vysokú prevádzkovú spoľahlivosť. Dosahujú rýchlosť 200 km/hod. a sú prispôsobené na prevádzku v extrémnych teplotných režimoch -50°C/+50°C. Spoločnosť ALSTOM prevádzkuje v Kazachstane dva závody – "Электровоз курастыры зауыты" (ЭКЗ, závod na výrobu elektrických lokomotív, v prevádzke od r. 2012) v Nur-Sultane/Astane a "КазЭлектроПривод" (závod na výrobu

elektrických rozvádzačov) v Almaty. Jej podiel v spoločnostiach predstavuje 75 %, zvyšných 25 % pripadá na ruský "Трансмашхолдинг".

Obnova poľnohospodárskej techniky

Vysoká opotrebovanosť poľnohospodárskej techniky je dlhodobým problémom kazašského agrosektora. Jej obnova postupuje iba pomaly a zakladá sa hlavne na dovoze strojov a zariadení zo zahraničia. Každý, aj malý úspech domácich výrobcov sa preto stretáva s veľkou publicitou. Nebolo tomu inak ani v prípade zverejnenia informácie o produkcii základnej poľnohospodárskej techniky, traktorov za január-apríl 2019, kde došlo k 3,3-násobnému rastu objemu výroby. Pohľad na konkrétne čísla je však menej optimistický: vyrobených bolo 215 kusov traktorov (rok predtým 65 ks pri poklese o 52 %), čo umožnilo pokryť 10 % potrieb domáceho trhu, zvyšných 90 % strojov bolo z dovozu. Hlavnú časť (75 %) produkcie traktorov v Kazachstane zabezpečuje Východokazašská oblasť, kde sa nachádza montážny závod TOO «СемаЗ» v meste Semej. Ostatných 25 % produkcie pripadá na Kostanajskú oblasť, závod «АгротмашХолдинг КЗ», ktorý tiež vyrába kombajny značky ESSIL. V máji 2019 spoločne s čínskou spoločnosťou Lovol spustili v meste Kostanaj projekt montážnej haly v hodnote 1,6 mld. KZT na výrobu traktorov s plánovanou kapacitou 3 tis. strojov ročne. V súčasnosti sa už podarilo zmontovať prvých 100 traktorov a 60 z nich predat cez agentúru «Казагрофинанс», ktorá poskytuje úvery domácim poľnohospodárom. Plány do budúcnosti okrem zásobovania domáceho trhu počítajú s exportom traktorov do Ruskej federácie, Tadžikistanu a Uzbekistanu.

Pôda sa cudzincom predávať nebude

Prezident K. Tokajev vyhlásil 21.5., že neplánuje meniť svoj postoj k potrebe novelizácie Pozemkového kódexu a pôda sa cudzincom predávať nebude. **Otázka je otvorená od r. 2016**, keď sa v rámci novelizácie kódexu uvažovalo s predĺžením doby prenájmu pôdy cudzincom z 10 na 25 rokov, čo vyvolalo sériu protestných akcií po celej krajine. Výsledkom bolo zavedenie moratória do r. 2021 na prijímanie dôležitých zmien Pozemkového kódexu.

Situácia v automobilovom priemysle

Za 4 mesiace roku 2019 sa v Kazachstane vyrobilo 12,870 tisíc automobilov v hodnote 83,9 mld. KZT, čo síce navonok nie je veľa (zodpovedá produkcii automobilového priemyslu SR za približne 3 dni), v miestnych podmienkach však bolo automobilovým zväzom Kazavtoprom honosne komentované ako prelomové obdobie a obnovenie historického maxima z rovnakého obdobia v roku 2014. Automobilový priemysel je dokonca označovaný za hlavnú lokomotívu rastu strojárkeho priemyslu a najrýchlejšie sa rozvíjajúce odvetvie kazašskej ekonomiky. Jediným problémom je, že v podstate začína od nuly a pri uvedených zanedbateľných číslach celkovej produkcie možno pomerne ťažko hovoriť o dynamickom rozvoji sektora, ktorý doposiaľ prakticky neexistoval. Za január-apríl 2019 bolo vyrobených alebo skôr zmontovaných 12,113 tis. osobných automobilov, 203 autobusov, 307 nákladných vozidiel, 230 prívesov a 17 jednotiek špeciálnej techniky.

3. Energetika / nerastné suroviny / obnoviteľné zdroje energie

Investície do alternatívnych zdrojov energie

Nová fotovoltaická elektráreň s inštalovanou kapacitou 40 MW bola 24.4. uvedená do prevádzky na Balchaši (obec Gulšat) v Karagandijskej oblasti. Hlavným investorom projektu v hodnote 46 mil. USD bola čínska spoločnosť Risen Energy. Ide už o druhý projekt využívajúci obnoviteľné zdroje energie, spustený v tomto roku po tom, ako v januári 2019 bola pri meste Saraň inaugurovaná 100 MW fotovoltaická elektráreň (iniciatíva Českej

republiky, NSR a Slovenska). 140 MW inštalovanej kapacity fotovoltických elektrární v tejto oblasti takto znamená 56 % výrobnéj kapacity celého Kazachstanu v tomto segmente produkcie elektrickej energie.

Obnovenie ťažby ropy na Kašagane

Minister energetiky K. Bozumbajev informoval 20.5. o postupnom nábehu ťažby na jednom z hlavných ropných polí Kazachstanu, ktorá bola pozastavená 14.4.2019 kvôli rekonštrukčným prácam. Plánovaný objem ťažby v Kašagane, ktorého zásoby sa odhadujú na viac ako 9 mld. barelov ropy, predstavuje 370-400 tis. barelov denne.

Koniec ruského embarga na export benzínu

Rezort energetiky oznámil 4.6., že Kazachstan začne od júla 2019 exportovať benzín na zahraničné trhy, prvým bude Kirgizsko. Dôvodom je nadprodukcia domácich rafinérií (+ 10 % za 1-4/2019) a stiahnutie ruského embarga na export kazašského benzínu na základe nadobudnutia účinnosti zmien k medzivládnej dohode o obchodno-ekonomickej spolupráci medzi Kazachstanom a Ruskou federáciou, podpísaných 4. októbra 2018.

Významný investor plánuje odísť z Kazachstanu

Jeden z hlavných akcionárov offshorového poľa Kašagan (využiteľné zásoby 4,8 mld. ton ropy, odhadované 38 mld. ton), FR spoločnosť Total, sa podľa medializovaných informácií chystá stiahnuť z KZ a predat' svoj podiel v Kašagane zatiaľ bližšie nešpecifikovanej CN firme, s ktorou rokuje už niekoľko mesiacov. Cena jej podielu dosahuje 9 mld. USD, ktoré plánuje investovať do získania ťažobných aktív spoločnosti Anadarko Petroleum v Afrike.

4. Doprava, prepravné koridory, Hodvábna cesta

Spustenie pravidelnej kontajnerovej prepravy Čína-Maďarsko

Železničná spoločnosť Rail Cargo Logistics-RUS prepravila prvý kontajnerový vlak na trase z Číny (Chian) do Maďarska cez Kazachstan, Ruskú federáciu a Ukrajinu. Vypravený bol 27.3. a do Eperjeske v Maďarsku dorazil 7.4. Od mája 2019 začína byť uvedená prepravná linka zabezpečovaná na týždennej báze. Nákladné vagóny a prepravu cez Kazachstan zabezpečuje národná železničná spoločnosť KTŽ-Express.

5. Medzinárodné hospodárske vzťahy / regionálna spolupráca / EEÚ / EÚ

Grant EÚ na podporu energetickej a vodnej bezpečnosti

EÚ a Svetová banka podpísali v Nur-Sultane 23.5. dohodu o poskytnutí grantu vo výške 7 mil. EUR, ktorý bude určený na podporu vodnej a energetickej bezpečnosti v Strednej Ázii a predstavuje príspevok k programu CAWEP (Central Asia Water & Energy Program) implementovanému SB. Vedúci Delegácie EÚ v Kazachstane Sven-Olov Carlsson v tejto súvislosti uviedol, že EÚ svojou podporou programu CAWEP chce prispieť k lepšiemu regionálnemu dialógu a spolupráci v oblasti energetiky a vodného hospodárstva, aby pomohla krajinám zlepšiť podmienky na udržateľný rast investícií a sociálno-ekonomický rozvoj.

Zasadnutie Najvyššej rady EEÚ

Pri príležitosti 5. výročia podpisu Dohovoru o vytvorení Eurázijskej ekonomickej únie (EEÚ) sa v Nur-Sultane 29.5. uskutočnilo zasadnutie Najvyššej Eurázijskej ekonomickej rady, vrcholného orgánu EEÚ za účasti prezidentov Kazachstanu Ž. Tokajeva, Kirgizska S. Žeenbekova, Ruskej federácie V. Putina, Bieloruska A. Lukašenka, Moldavskej republiky (štátút pozorovateľa) I. Dodona, Tadžikistanu (čestný hosť) E. Rachmona a predsedu vlády

Arménska N. Pašiniana. Zúčastnené krajiny na stretnutí jednomyselne ocenili prínos EEÚ k zlepšovaniu stability a prosperity regiónu Strednej Ázie a zvyšovanie jeho atraktívnosti aj pre ďalšie krajiny, kde v súčasnosti záujem v rozvoj spolupráce s EEÚ prejavuje 40 krajín sveta. Medzi **hlavné úlohy, ktoré podľa Kazachstanu čakajú EEÚ v budúcnosti**, patrí realizácia veľkých infraštruktúrnych projektov, digitalizácia únie, rád by viac využil potenciál medzinárodného finančného centra „Astana (AIFC)“. Veľa úloh čaká ešte v oblasti spoločného trhu, odstraňovaní bariér v obchod a tranzite tovaru, ochrany trhu pred obchodovaním s pašovaným tovarom, neférovou konkurenciou zo strany 3. krajín, dôležité bude tiež prijať opatrenia na zlepšenie colnej administratívy.

Na zasadnutí bolo prijaté **rozhodnutie o vytvorení Rady pre priemyselnú politiku EEÚ**, ktorá umožní koordinovať činnosť jednotlivých orgánov členských krajín EEÚ zodpovedajúcich za tvorbu a rozpracovanie štátnej politiky v oblasti priemyslu. Spoločne riešené budú aj opatrenia na odstraňovanie obchodných bariér v oblasti priemyslu, podporu exportu produkcie s vyššou pridanou hodnotou na trhy tretích krajín, riešenie následkov globálnych ekonomických kríz a udalostí ohrozujúcich stabilitu vnútorného trhu EEÚ. Na základe návrhu ruského prezidenta V. Putina sa čestným predsedom najvyššej rady EEÚ stal N. Nazarbajev. Na stretnutí bolo prijatých 21 dokumentov (vrátane obchodnej dohody so Srbskom, dohody o výmene informácií o tovaroch a prepravných prostriedkoch v medzinárodnej doprave, prechádzajúcej cez colné územie EEÚ a Číny), hlavným bolo **Spoločné vyhlásenie členov Najvyššej rady EEÚ** pri príležitosti 5. výročia podpisu Dohovoru o EEÚ, ktoré možno označiť za slávnostné posolstvo svetovému spoločenstvu o úspechoch výsledkoch EEÚ za 5 rokov jej činnosti (<http://kremlin.ru/supplement/5410>).

Rada Eurázijskej rozvojovej banky na svojom zasadnutí 29.5. **zvolila kazašského premiéra A. Mamina za svojho predsedu**. Súčasnú portfólio banky predstavuje 85 projektov v hodnote 3,5 mld. USD, z čoho 40 % je realizovaných na území Kazachstanu.

Spolupráca s Chorvátskom

Kazachstan sa snaží rozvíjať ekonomickú spoluprácu so zahraničnými partnermi aj prostredníctvom nového projektu otvárania zahraničných kancelárií národnej investičnej agentúry Kazakh Invest, ktoré sú riadené jej externými, finančne nezávislými partnermi. Príkladom toho je otvorenie kancelárie Kazakh Invest v chorvátskom meste Split, ktorá začala 6.5. svoju činnosť spoločne s otvorením honorárneho konzulátu. Poslaním **zahraničnej kancelárie agentúry Kazakh Invest v Chorvátsku** bude podporovať rozvoj priamych kontaktov medzi podnikateľskými komunitami oboch krajín, zlepšovať viditeľnosť Kazachstanu v Chorvátsku.

Nová stratégia EÚ pre Strednú Áziu (15.05.2019):

https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/joint_communication_-_the_eu_and_central_asia_-_new_opportunities_for_a_stronger_partnership.pdf

6. Dôležité výstavy a veľtrhy v teritóriu (jún – september 2019):

AMM

10. bansko-metalurgický kongres

Termín konania: 12.06. – 13.06.2019

Miesto: Nur-Sultan (Astana), hotel Hilton

Web: www.amm.kz

Mining Week

15. ročník veľtrhu banského a ťažobného priemyslu
Termín konania: 25.06. – 27.06.2019
Miesto: Karaganda
Web: <http://miningweek.kz/en/index.html>

Mining Metals Central Asia

25. ročník veľtrhu banského a ťažobného priemyslu
Termín konania: 18.09. – 20.09.2019
Miesto: Almaty
Web: www.miningworld.kz
Zoznam účastníkov (2019):
<https://www.miningworld.kz/ru/vystavka/spisok-uchastnikov/exh-list-2019>

KAZCOMAK

16. ročník veľtrhu cestného a priemyselného stavebníctva
Termín konania: 18.09. – 20.09.2019
Miesto: Almaty
Web: <https://www.kazcomak.kz/ru/>
Zoznam účastníkov (2019):
<https://www.kazcomak.kz/ru/spisok-uchastnikov/2019>

Metaltech Central Asia

4. ročník veľtrhu spracovania kovov
Termín konania: 18.09. – 20.09.2019
Miesto: Almaty
Web: <https://www.metaltech.kz/ru/>
Zoznam účastníkov (2017):
<https://www.metaltech.kz/ru/spisok-uchastnikov/2017>

Poznámka: mesiace júl a august sú tradične obdobím, keď sa v Kazachstane nekonajú žiadne dôležité výstavné alebo veľtržné akcie.

Prehľad výstavných akcií organizovaných v Kazachstane v priebehu roku 2019:

<https://www.mzv.sk/documents/736307/347854/Kazachstan+-+ve%C4%B5trhy+a+v%C3%BDstavy+2019>

Zdroj: Kapital KZ, Kazakhstan Today, Ministerstvo financií KZ, Primeminister KZ, Kazinform, Ministerstvo národného hospodárstva KZ, Forbes KZ, Zakon KZ, Strategy 2050, Astana Times, Akorda, 24 Chabar, Finprom KZ, Informburo KZ, Kazpravda, Qazaq Times, Tengrinews, Kaznews, Ranking KZ, Ministerstvo energetiky KZ, , Výbor pre štatistiku KZ,

Spracoval: Ján Galoci, radca
Nur-Sultan/Astana, 07.06.2019